

Nagycsütörtök

Kiv 12,1-8.11-14

Az állat legyen hibátlan, hím és egyéves

Az Úr így szólt Mózeshez és Áronhoz Egyiptomban: „Ez a hónap legyen számotokra a kezdő hónap: ez legyen az év első hónapja. Hirdesd ki Izrael egész közösségének: a hónap tizedik napján mindenki szerezzen egy bárányt családanként, egy bárányt házanként. De ha a család kicsi egy bárányhoz, akkor a személyek számának megfelelően a szomszédos családdal együtt vegyen egyet. A szerint számoljátok a meghívottakat, hogy ki-ki mennyit eszik. Az állat legyen hibátlan, hím és egyéves. Vehettek bárányt vagy kecskét. Tartsátok a hónap tizennegyedik napjáig. Akkor Izrael közösségének egész gyülekezete a két este között vágja le. Vegyenek a véréből és kenjenek belőle annak a háznak a két ajtófélfájára és szemöldökfájára, amelyben elköltik. A húsát – tűzön megsütve – még akkor éjszaka egyék meg. Kovásztalan kenyérral és keserű salátával fogyasszák el. ...Így fogyasszátok: a derekatok felővezve, saru a lábatokon, bot a kezetekben. Sietve egyétek, mert ez az Úr átvonulása. Én végigvonulok azon az éjszakán, Egyiptomon, és megölök minden elsőszülöttet Egyiptomban: embert és állatot, s ítéletet tartok Egyiptom minden istene fölött, én, az Úr. A vért használjátok annak a háznak a megjelölésére, amelyben laktok. Ha látom a vért, kihagylak benneteket. Titeket nem ér a megsemmisítő csapás, amellyel Egyiptomot megverem. Ez a nap legyen számotokra emléknap, és üljétek meg úgy, mint az Úr ünnepét. Nemzedékről nemzedékre tegyétek meg ünnepnapnak mindörökre.”

A keresztény húsvét gyökere a héber Pászka ünnep, amely eredetileg egy ősszemita tavasz ünnep volt, de a kivonulás eseményeihez kapcsolták, és később erre való emlékűnnepként ülték. A mai zsidó ünnep első napján az Egyiptomból való kivonulásra, utolsó napján pedig a Vörös-tengeren való átkelésre emlékeznek. A kovásztalan kenyeret is pászkának hívják. A szabadságra emlékezteti a mai zsidókat, de valójában Kánaánba érkezéskor került az ünnep rituáléjába. Azért, hogy harmonizáljon a kivonulás eseményeivel, a nyomorúság kenyérének nevezik. Ezt azzal magyarázzák, hogy az egyiptomi fogságból menekülő zsidóknak nem volt ideje és módja megkelesztetni a tésztaát. Igen ősi ünnep volt, melyet templom és oltár nélkül ünnepeltek, viszont Jé-

zus korában már Jeruzsálem környezetében. Emiatt az emlékűnnep zárándokűnnepé alakult. A Pészah egynapos ünnep volt, melyet a zsidó naptár szerint niszán 14 és 21 között tartottak. A kovásztalan kenyerek ünnepe egyhetes ünnep volt. Örömműnnep volt, az egyiptomi szolgaságból való szabadulás ünnepe. Az örömet az is jelezte, hogy egyik szombaton felolvasták az Énekek éneke szerelmes költeményt is, hogy allegorikus értelemen Isten és népe közötti szerelem újjáéledjen.

A keresztény húsvét erre a szimbolikára épűl. Jézust húsvét előtt fogták el, ítélték el, és feszítették keresztre, és húsvétkor támadt fel. A keresztény húsvéti liturgiában Egyiptom és az egyiptomi szolgaság a bűn szolgaságát jelenti. A Vörös-tengeren való átkelés a keresztelést, amely a víz által megszabadít az áteredő bűntől. Jézus kereszthalála a húsvéti bárány, és a bűnért való áldozat kettős szimbolikájával a bűneinkért elviselt megváltó halált jelenti, amely számunkra a bűnbocsánatot és az üdvösséget meghozta. A feltámadás pedig az új embert jelenti.

A zsidó családfőnek úgy kellett elmondani a kivonulás történetét gyermekeinek, mintha ő is ott lett volna az eseményeknél, és Isten fő csodáját, melyet népe javára művelt, személyesen élte volna meg. Ennek mintájára kezdettől felolvasták a szenvedéstörténetet, hogy a hallgatóság átélje Jézus szenvedésének eseményét 32 jelenetben, és az apostolok hűtlensége és a nép ellenséges hangulata után a feltámadt Jézussal élje át a bűnből való feltámadás katarziszt. Jézus szenvedéstörténete a bűn és megváltás drámai története lett, amely valamilyen módon folytatódik mindegyikűnk életében. A középkori passiójátékban egy egész faluközösség vett részt, hogy belépve a történetbe személyes érzelmein keresztül élje át Jézus fő csodáját. Ezt a történetet most sem csak olvasni, hanem mindenkinek átélni kell.